

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความสอดคล้องของพระราชกำหนดการบริหารราชการ  
ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 กับหลักนิติธรรม

ผู้เขียน นายสุทธิพร วณิชนพรัตน์

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา	ประธานกรรมการ
อาจารย์ไพสิฐ พาณิชย์กุล	กรรมการ
อาจารย์วาทีศ โสคติพันธุ์	กรรมการ

### บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ มุ่งศึกษาถึงความถูกต้องเหมาะสมของหลักการในแง่ของหลักนิติธรรม กระบวนการในการออกกฎหมาย ผลกระทบ ผลสัมฤทธิ์ และปัจจัยที่เกี่ยวกับการนำกฎหมายฉบับนี้ไปใช้บังคับในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนทัศนคติของประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยการศึกษานี้ได้เลือกประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติหน้าที่หรือมีภูมิลำเนาในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อวัตถุประสงค์สำหรับการวิเคราะห์ โดยนำแบบสัมภาษณ์ เทปบันทึก สมุดบันทึก มาใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ด้วยการ ใช้คำถามแบบปลายเปิดทำการสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. กระบวนการในการออกพระราชกำหนดฉบับนี้ มิใช่กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ความปลอดภัยของประเทศ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ เพราะปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นสั่งสมมาเป็นเวลานานแล้ว อีกทั้งยังมีกฎหมายฉบับเก่าหลายฉบับยังคงใช้อยู่ก่อนแล้ว เช่นพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2457 พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2546 ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย เป็นต้น นอกจากนี้เนื้อหาสาระของกฎหมายฉบับนี้ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีย่างกว้างขวางขัดต่อหลักรัฐและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ หลักการแบ่งแยกการใช้อำนาจ หลักความชอบด้วยกฎหมาย หลักการกฎหมายที่ดี และหลักความรับผิดชอบของรัฐ ซึ่งไม่ถูกต้องหรือสอดคล้องกับหลักนิติธรรม

2. ในการนำพระราชกำหนดฉบับนี้ไปใช้บังคับก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง กล่าวคือทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้ต่างประเทศขาดความเชื่อมั่นในการลงทุน รายได้จากการท่องเที่ยวลดลง ทางด้านสังคม ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่ประชาชน สร้างความเสียหายในชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน และทางด้านการเมือง ทำให้รัฐบาลขาดเสถียรภาพ และอาจกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

3. สำหรับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการนำพระราชกำหนดฉบับนี้ไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าแม้รัฐบาลจะนำปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เข้ามาแก้ปัญหาโดยการนำนโยบายการเมืองนำการทหาร ส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนมีรายได้ ส่งเสริมประชาชนให้มีการศึกษา ตลอดจนจัดตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ คณะกรรมการอิสระเพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มาเพื่อแก้ปัญหา แต่ก็ไม่สามารถจัดการกับปัญหาความไม่สงบให้เบาบางลงได้ แต่กลับทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เกิดจากสาเหตุความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่รัฐมีไม่เพียงพอวิธีการปฏิบัติด้วยการใช้ความรุนแรงของเจ้าหน้าที่รัฐ งบประมาณของรัฐไม่เพียงพอ และอำนาจในการสั่งการของคณะกรรมการทั้งสองคณะในทางปฏิบัติไม่มี เป็นต้น

**Independent Study Title** Consistency of the B.E. 2548 Decree on Public Administration  
in Emergency Situation with the Rule of Law

**Author** Mr. Suttiporn Wanichnopparatana

**Degree** Master of Arts (Political Economy)

**Independent Study Advisory Committee**

Associate Professor Siripong Ladavalaya Na Ayudhya Chairperson

Lecturer Paisit Panichkul Member

Lecturer Wadit Sotthipandhu Member

### ABSTRACT

This research was a qualitative research aimed to study an appropriate principle in aspect of the Rule of Law, legislative process, effects, results, factors related to executing this decree in the three southern border provinces, and attitudes of study population in the research. The study population selected for the research were people who domicile or work in Chiang Mai. Data were collected during the interview by using an interview form, a tape recorder, and a notebook along with open-ended questions.

Results of the study are summarized as follows:

1. Since the unrest in the three southern border provinces had become a matter of concern for many years, the process of enacting this decree was not in the emergency time which was unavoidable for the purpose of maintaining kingdom security, national safety, national economic security, or averting public calamity. Moreover, there were numerous laws which had been executed previously, for instance; the Martial Law Declaration Act B.E. 2457, the Emergency Decree on Amending the Criminal Law Act B.E.2546 on the Crime of Rebellion. In addition, the context of this law extensively empowered the prime minister which oppose against human rights and freedom, distribution of authorities, legality, good principle of laws, government accountability which were not consistency with Rule of Law

2. An executing of this decree generated the terrible effects for national economics, social, and politics. Economically, trusts from international investors were low and income from travel businesses was decreased. Socially, it brought disharmony to residents and ruined people

life and properties. Politically, furthermore, it made the government lacking of consistency and possibly affecting international relationships.

3. In accordance with factors affecting the success of executing this decree in order to decrease the unrest in the three southern border provinces, the researcher found that although government used economic factors, social factors, and political factors to help decreasing the unrest by several ways including choosing preferable the military way than the political way, promoting jobs for residents for higher income, promoting education in the communities, nominating “The National Reconciliation Commission”, and nominating “The Independent Commission on Justice and Civil Liberties for the Southern Boarder Provinces”; the unrest was not diminished. Reasons of the failure included inadequate of knowledge and ability of government officers, harmful practice of government officers, inadequate of government budget, and lack of authority to direct practically of both commissions.